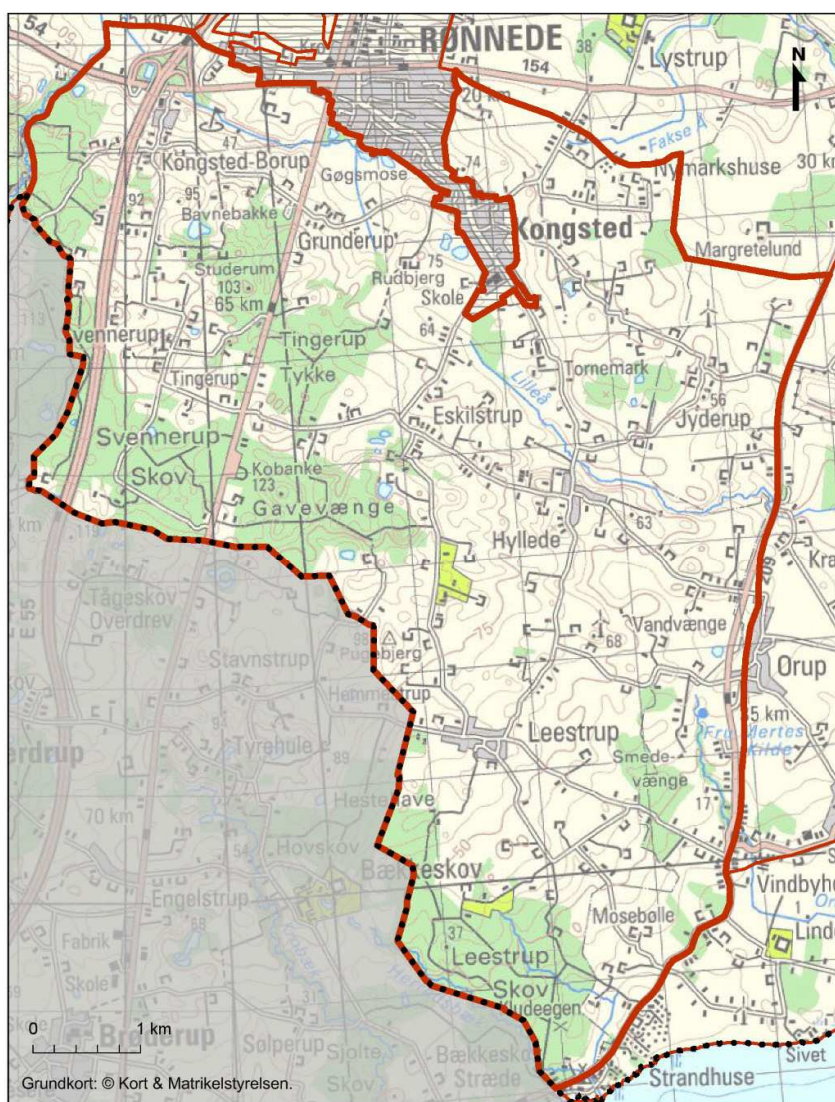


10 Kobanke bakkeparti og skovklædte landbrugslandskab

Nøglekarakter

Stærkt kuperet og skovklædt landskab med en del spredt bebyggelse, store veje og landbrugsarealer med vandhuller og vandfyldte lavninger.

- Kommunegrænse
- Landskabskarakterområde



Topografisk kort over landskabskarakterområde 10.

Beliggenhed og afgrænsning

Området ligger i den sydlige del af Faxe Kommune og afgrænses mod sydvest af kommunegrænsen til Næstved Kommune, mens landskabets karakteristika fortsætter på den anden side af kommunegrænsen. Derudover grænser området op til fire andre karakterområder og byområdet Rønnede-Kongsted. Mod nord går grænsen ved skiftet i terrænform, hvor landskabet bliver mere jævnt. Mod øst følger grænsen det lavereliggende kystnære landskab. Grænsedragningen følger i al væsentlighed terrænets konturer, men er sat, hvor veje eller andre skel gør det muligt at erkende grænserne i landskabet.

Landskabskarakteren

Landskabskarakteren i dette område er i høj grad knyttet til det ensartede, kuperede terræn, der ligger som et højtliggende og markant bakkeparti. Jordbunden er ensartet (overvejende lerbund med ferskvandsaflejringer) mens arealanvendelsen udgøres af landbrugsområder, store skovpartier, særligt i vest, få landsbyer og indimellem findes store landbrugsejendomme. De markante skove afgrænser landskabsrummene, der nogle steder er små og lukkede og andre steder mere åbent og med mulighed for udsyn. Særligt fra den østlige og sydlige del er der udsigt i retning af Faxe Bugt.

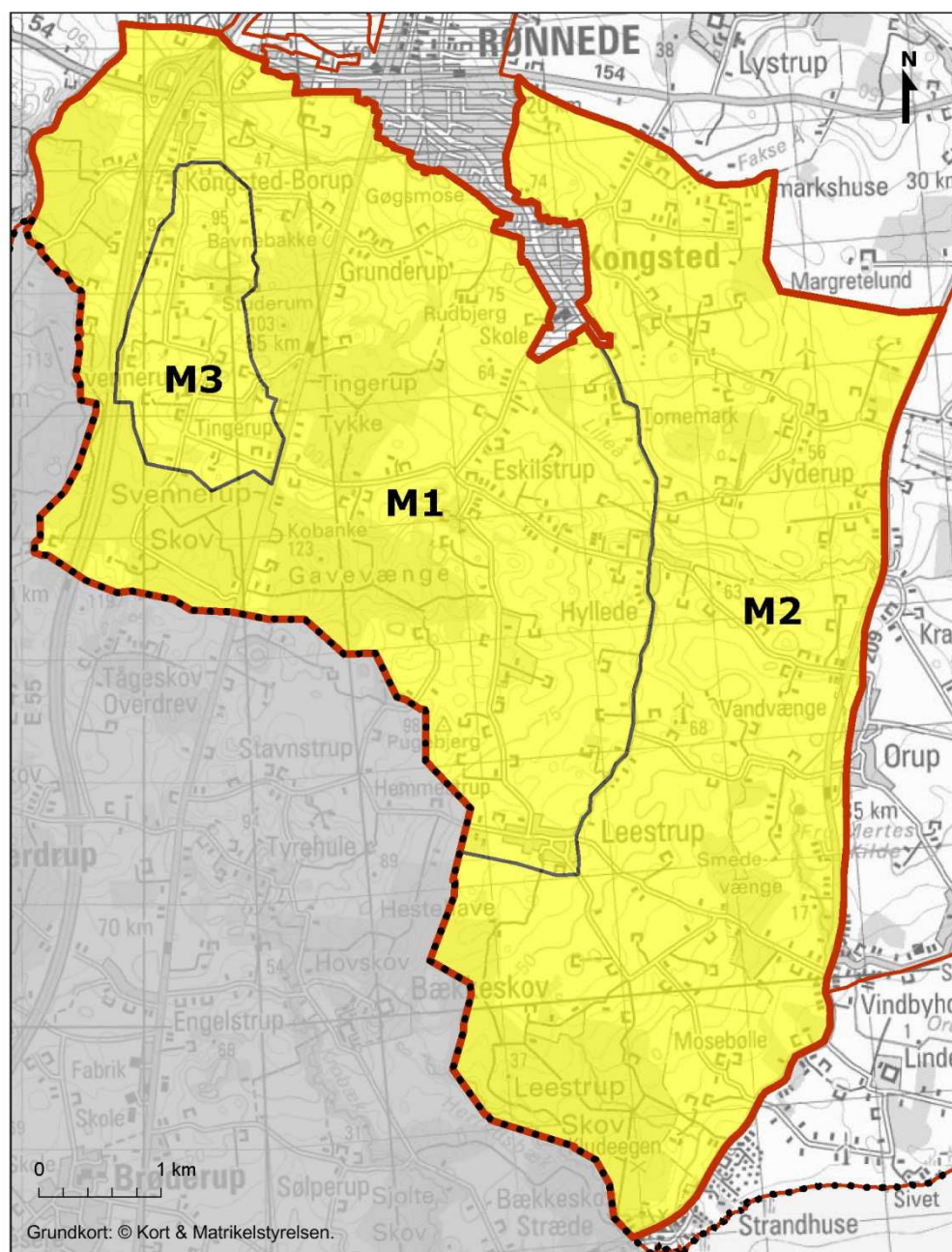


Det kuperede terræn, skovbryn og landbrugsflader med spredte vandhuller og vandfyldte lavninger er karaktergivende i dette karakterområde.

ANBEFALINGER OG STRATEGISKE MÅL

De strategiske mål og anbefalinger for fremtidig forvaltning tager udgangspunkt i kortlægning af landskabskarakteren samt vurderinger af karakterens styrke og tilstand i delområder. Målsætningerne varetager alene landskabet og de landskabelige værdier og forholder sig til fire typer af mulige udviklingstiltag.

-  Kommunegrænse
-  Landskabskarakterområder
- Anbefaling**
-  Vedligeholde



Strategiske mål for delområder i karakterområde 10.

M1 – Vedligeholde

Landskabet er her præget af det kuperede terræn og en del skovområder og skal vedligeholdes. Det kuperede terræn gør, at landskabet opleves som varieret med mange småsøer og vandhuller i lavninger på markerne. De øvrige karaktergivende

elementer som bebyggelse, småbeplantning mv. er jævnt spredt ud i delområdet. Den vestlige del er gennemskåret af motorvej og landevej.

Handlinger og initiativer, der kan understøtte vedligeholdelse af landskabskarakteren:

- Bebyggelsesstruktur.** Eventuel udbygning af Hyllede og Leestrup bør ske med fokus på landsbyernes kerne og så vidt muligt ikke langs med de gennemgående veje. Det er væsentligt, at grænsen mellem by og land er tydelig og ikke forringes ved eventuelle projekter i udkanten af landsbyerne eller i de tilstødende byområder ved Rønnede-Kongsted.
- **Kulturhistorie.** Strukturen omkring Hyllede og Leestrup stammer fra udskiftningen af landsbyerne, der markeres af veje, jorddiger og levende hegn. Disse strukturer vidner om landskabets oprindelse og skal så vidt muligt bevares ved at undlade at nedlægge de små veje og understøtte fortsat hegnsbeplantning.
- **Skov og skovrejsning.** Skov og skovrejsning kan til dels medvirke til at skabe ro i det forstyrrede landskab omkring landevejen og motorvejen. Samtidig vil mere skov i denne vestlige del være med til at styrke forbindelsen til naboområdet, hvor de store skove ved Hesede Skov og Denderup Hegn præger karakteren.
- **Tekniske anlæg.** Det kuperede landskab er sårbart overfor store tekniske anlæg, der placeres højt, men omvendt kan netop det kuperede terræn medvirke til, at landskabet opleves som robust. Dette skyldes, at landskabsoplevelsen er meget forskellig afhængig af om man befinder sig højt eller lavt i terrænet. Høje anlæg (f.eks. siloer, telemaster og vindmøller) bør således ikke placeres på de højeste punkter i landskabet.

M2 – Vedligeholde

Landskabet i delområdet skal vedligeholdes. Det kuperede terræn gør, at der fra flere steder kan opnås gode udsigter, særligt mod øst, hvor terrænet er faldende. Samtidig rummer området mange små søer i de generelt landbrugsmæssigt anvendte områder. Fortsat landbrugsmæssig anvendelse af jorden er således væsentlig for fortsat at kunne opleve det varierede terræn og udsigtsmulighederne.

Handlinger og initiativer, der kan understøtte vedligeholdelse af landskabskarakteren:

- **Bebyggelsesstruktur.** Der ligger mange spredte gårde og landejendomme i delområdet, men kun få egentlige landsbyer, hvilket medvirker til at gøre landskabsoplevelsen ensartet. Ny spredt bebyggelse bør undgås i området og der bør samtidig arbejdes for, at eventuelle overflødige bygninger fjernes.
- **Skov og skovrejsning.** Skovrejsningsområder kan medvirke til at hindre udsigtsmulighederne. Større skovrejsningsområder bør derfor undgås og det bør sikres, at der fortsat opretholdes flere udsigtskiler mod øst.

- › **Tekniske anlæg.** Den åbne karakter gør, at området er sårbart over for tekniske anlæg, der er synlige over store afstande og som kan bryde med oplevelsen af et varieret landskab (f.eks. en højspændingsledning i nord-sydlig retning). Omvendt vil eksempelvis nye vejanlæg ikke ændre karakteren eller oplevelsen af det kuperede landskab. Høje anlæg (f.eks. siloer, telemaster og vindmøller) kan i visse tilfælde indpasses i landskabet, så længe de hindrer eller betyder væsentlige forringelser for udsigtsmulighederne.

M3 – Vedligeholde

Landskabet i delområdet skal vedligeholdes gennem opretholdelse af de tætliggende mindre landejendomme, ekstensivt anvendte jordlodder og mange små søer.

Handlinger og initiativer, der kan understøtte vedligeholdelse af landskabskarakteren:

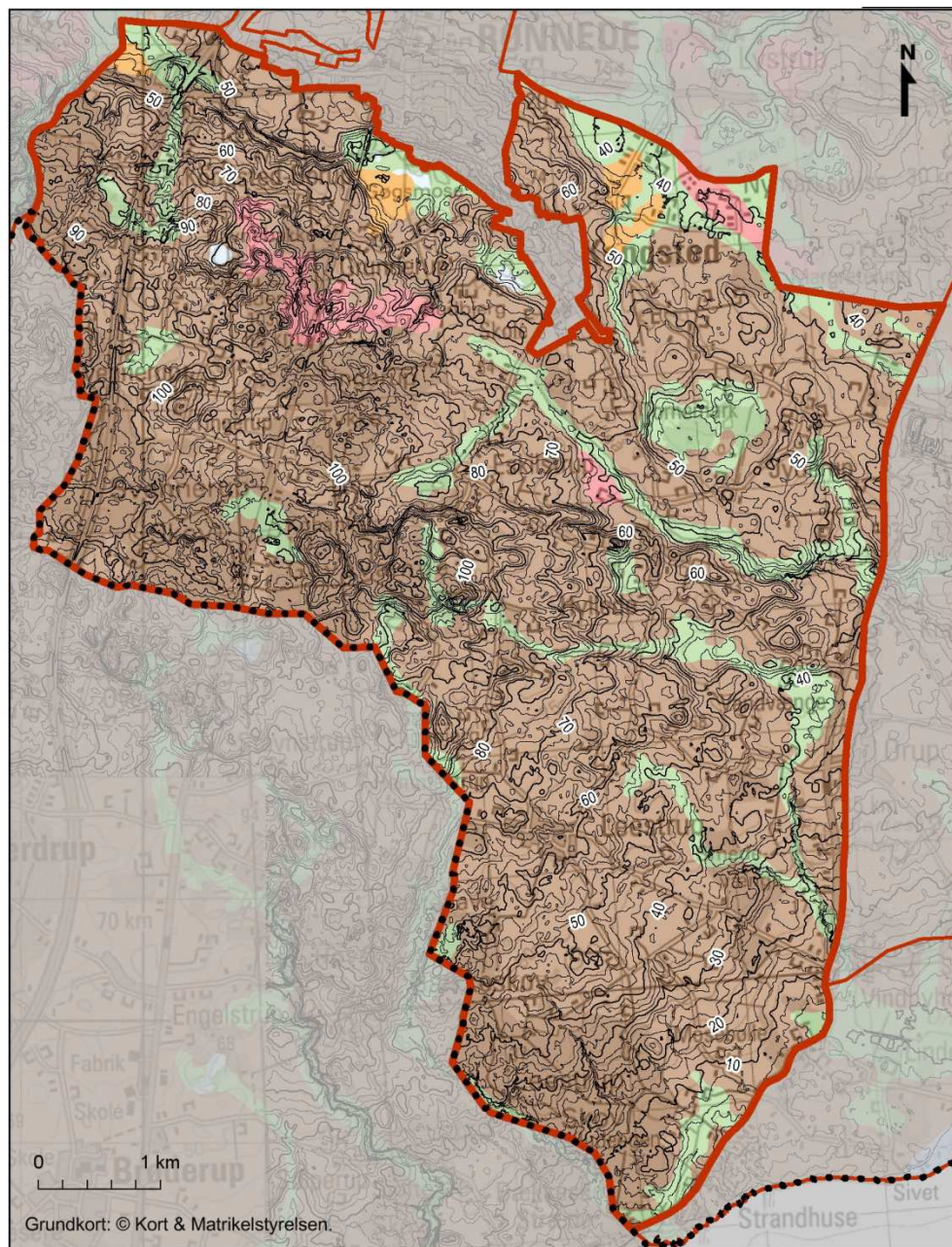
- › **Bebyggelsesstruktur.** De bugtede veje, der følger terrænnets form, bør oprettholdes for at understrege dødislandskabet. Samtidig er det karakteristisk at delområdet rummer mange landejendomme, men kun få større gårde, hvilket for fremtiden bør understøttes ved at undgå store landbrugsbygninger eller ved at indpasse dem i landskabet i forhold til terræn, beplantning, anden bebyggelse mv.
- › **Skov og skovrejsning.** Skovbryn omgiver området, men det vil stride mod oplevelsen af det mere kompakte landskab, hvis der anlægges nye skovområder indenfor delområdet.
- › **Tekniske anlæg.** Landskabet er sårbart over for anlæg, der kan skabe ubalance i landskabets lille skala, og store vindmøller og tværgående anlæg (veje, højspænding mv.) bør derfor undgås. Også store landbrugsbygninger vil ændre på den nuværende karakter, hvor bebyggelsens størrelse og den mere ekstensive anvendelse er med til at karakterisere landskabet.

BESKRIVELSE

Naturgrundlag

- Kommunegrænse
- ▭ Landskabs-
karakterområde
- Jordarter:**
 - FS - Ferskvands-
dannelser
 - ML - Moræneler
 - DS - Smeltevands-
sand og -grus
 - TS - Ekstramarginale
aflejringer
 - SØ - Søer

Danmarks jordarter 1:200.000
© GEUS, 1999.



Kortet viser jordbundsforhold og terræn inden for karakterområdet. Jordbunden består af moræneler og ferskvandsdannelser i de afløbsløse lavninger og langs de små vandløb.

Geomorfologi: Området består af et højtliggende bakkeparti, der er skabt ved, at isen under sidste istid har skrabet og stablet kalkflager sammen til det område, der i dag udgør det store bakkeparti. Efterfølgende er området blevet overlejret med et lag moræneler og ved isens tilbagesmeltning, er der efterladt dødis, der har medvirket til at skabe de mange lavninger, der i dag indeholder småsøer eller moseområder.

Jordtype: Jordbunden er domineret af moræneler, der gennemskæres af ferskvandsdannelser.

Terræn: Terrænet er stærkt kuperet i hele karakterområdet. Området udgør sammen med området i nabokarakterområdet ved Hesede Skov den højest liggende del af kommunen, hvor højden varierer fra ca. 40 meter over havet til over 120 meter over havet. Der er flere bakker og højdepunkter på over 100 m.

Kobanke er med sine 123 meter over havet Sjællands højeste, naturlige punkt. Kobanke ligger i Gavevænge Skov, syd for Rønnede. Kobanke er en stor, flad top, hvor det højeste punkt ikke træder frem, men er markeret. Desværre er der ikke meget at se fra selve toppen, da den til alle sider er omgivet af høje graner.



Markflade med bølget terræn, vandhuller og vandfyldte lavninger, sådan som det er karakteristisk for dødislandskaber.

Vandelementer: Der findes to åer i området samt en række små vandløb. Lilleå løber fra Kongsted ned mod Faxe Bugt. Herudover har Orup Bæk sit udspring i den sydligste del af området, og bevæger sig herfra sydpå mod Feddet. De fleste vandløb er små og uregulerede. Området er generelt præget af mange små vandhuller og fugtige moseområder.

Landskabskarakterens oprindelse

Områdets skove stammer formodentlig tilbage fra middelalderen. Skovområdernes placering og udbredelse er i dag stort set svarende til udbredelsen for 100 år siden. Det flere steder stærkt kuperede landskab med afløbsløse lavninger har medført en småskalastruktur med mange enkeltliggende gårde og huse. De to landsbyer i den østlige del, Hyllede og Leestrup har begge strukturer efter udskiftningen, der ved Leestrup ses ved de stjerneformede markflader og blokudskiftede gårde syd for landsbyen. Landsbyernes stednavne ender stort set alle på -rup eller -strup hvilket henviser til, at landsbyerne er blevet etableret som udflyttet evt. efter skovrydning.

Arealanvendelse og landskabselementer

Bevoksningsstruktur: De mange store skovområder præger området: Hestehave, Gunderup Skov, Tingerup Tykke, Svennerup Skov, Gavevænge, Fruenshave, Hyllede Have, Smedevænge, Leestrup Hestehave og Leestrup Skov.

Kongsted Lyng ved Tornemark har tidligere været en tørvemose, men er nu helt tilgroet med skov. Andre spor efter tørvegravning findes ved Lillelyng vest for Kongsted og Studerum nord for Svennerup.

Dyrkningsform: De fleste af gårdene har relativt små marker. Der er mindre frugtplantager ved Ellegård/Ellebo og Kratholmgård. Der er mange jorddiger, levende hegn og småvoksninger i området. I den østlige del er der dog større områder med opdyrkede marker. Endelig anvendes de store skovområder til skovdrift.



I den østlige del af karakterområdet giver de åbne markflader gode muligheder for landstrakte udsigter. En elledning, der krydser gennem landskabet mellem Hyllede og Leestrup ses i horisonten.

Bebyggelsesstruktur: Der er få egentlige landsbyer med tydelige udskiftningsmønstre, det ses dog både ved Hyllede og Leestrup. Tydeligst er stjerneudskiftnings- og blokudskiftningsmønstret omkring Leestrup, der også har en bevaret ubebygget landsbyforde og et gadekær. Det stærkt kuperede landskab er for det meste præget af enkeltliggende gårde og huse.



Bebyggelse ved Kongsted-Borup, der er placeret langs vejen på det stigende terræn.

Kulturhistoriske helheder og enkeltelementer: Området ved Svennerup er præget af husmandsudstyknings, hvilket ses ved de mange hegn, smalle jordlodder og bebyggelse med kun en bygning.

De to landsbyer Hyllede og Leestrup bærer begge præg af udskiftningsmønstre og er ikke udbygget eller ændret væsentligt i de sidste 100 år.



Vindmøllen ved Hulhøj er højt placeret og fremstår markant kun omgivet af lav bevoksning og ingen øvrige tekniske anlæg eller bebyggelser i umiddelbar nærhed.

Tekniske anlæg: Området gennemskæres af Sydmotorvejen og den gamle hovedlandevej (Vordingborgvej) syd for Rønnede. Desuden krydses området af landevejen mellem Rønnede og Næstved. En højspændingsledning krydser området syd for Hyllede, hvor der også står en vindmølle ved Hulhøj.

Der findes desuden en golfbane ved Kongsted-Borup syd for Rønnede.



Vordingborgvej skærer sig som en lige linje gennem det kuperede landskab, her i retning mod Rønnede.

VURDERING

Skala -
Middel - lille
Rumlig afgrænsning -
Lukket
Kompleksitet -
Sammensat
Struktur -
Svagt
Visuel uro -
Roligt
Støj -
Afdæmpet

Landskabsoplevelsen - rumlige og visuelle forhold

Den rumlige og visuelle oplevelse af landskabet er præget af landskabets dannelsesform som højtliggende bakkeparti med dødispræg. Dertil kommer karakterområdets store skovområder. Skov indgår som et kompakt landskabselement, der gør, at den rumlige afgrænsning opleves som lukket. Selvom skovområderne gør, at der ind i mellem er delområder der opleves som enkle, er det samlede indtryk af landskabskarakterområdet, at det er sammensat. Det skyldes ikke mindst de gennemskærende tekniske anlæg (nord-sydgående veje og højspændingsledning) og vekslingen mellem skovbevoksning og de mere åbne flader. Foruden veje og luftledninger findes en enkelt vindmølle syd for Hyllede.

Landskabets kuperede terræn gør, at der ikke findes væsentlige strukturer bortset fra de små vandløb, der løber nedad mod afgrænsningen af karakterområdet.

Motorvejen opleves lokalt som visuelt dominerende ligesom landevejen, men det bakkede terræn skjuler den fra store dele af området. Støj fra trafikken opleves som baggrundslarm, men uden at præge landskabsoplevelsen.

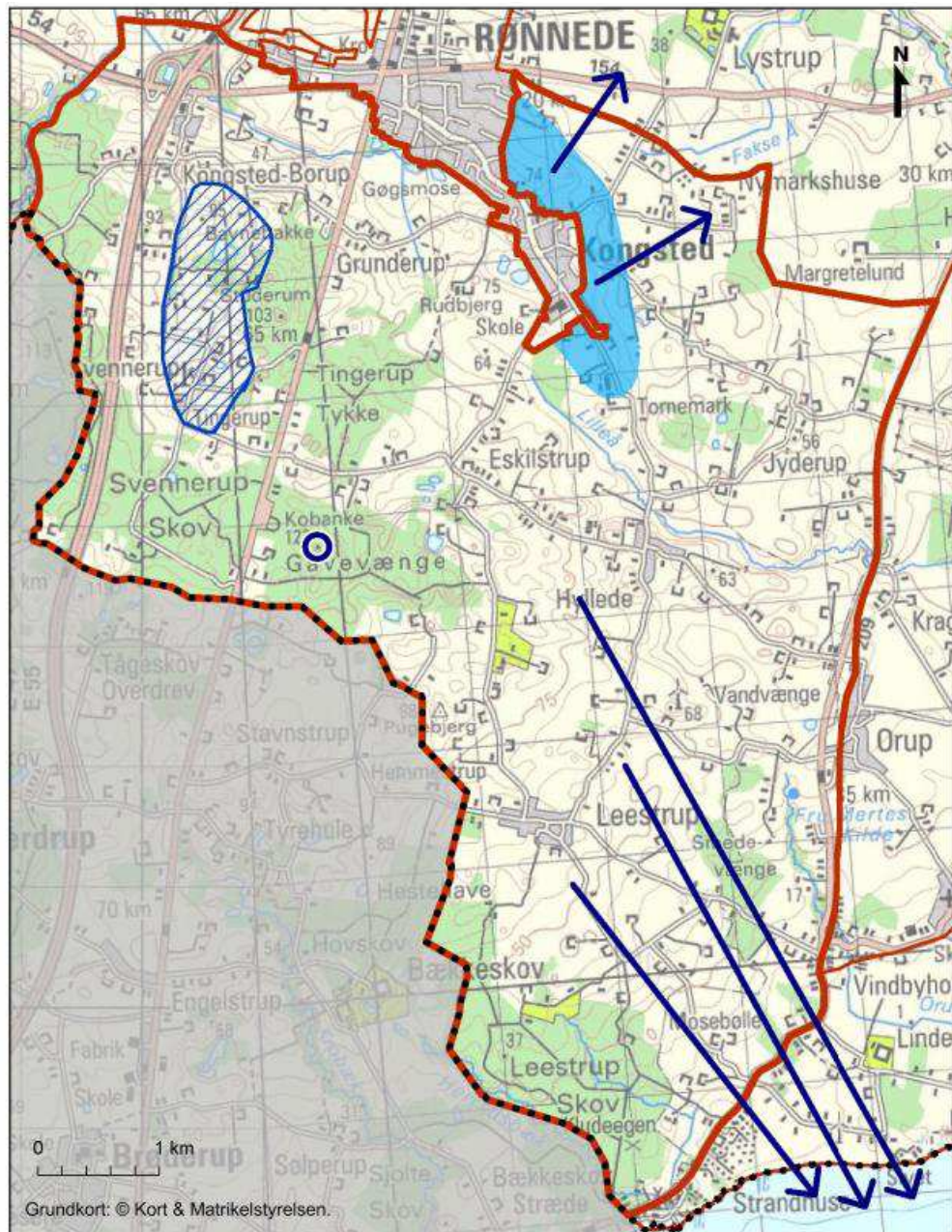
Særlige visuelle oplevelsesmuligheder og oplevelsesrige delområder og enkelt-elementer: Fra den østlige del, hvor Leestrup og Hyllede ligger, er der gode muligheder for udsigt over Præstø Fjord.



Området ved Svennerup er omkranset af skovområder og rummer flere ekstensive marker end det resterende karakterområde.

Området omkring Svennerup skiller sig ud fra det omgivende landskab, da det er af mindre skala og præget af mere lukkede landskabsrum i kraft af de omgivende skovpartier. Der findes desuden en del mindre bebyggelse på små jordlodder og flere områder med ekstensiv anvendelse end i resten af karakterområdet.

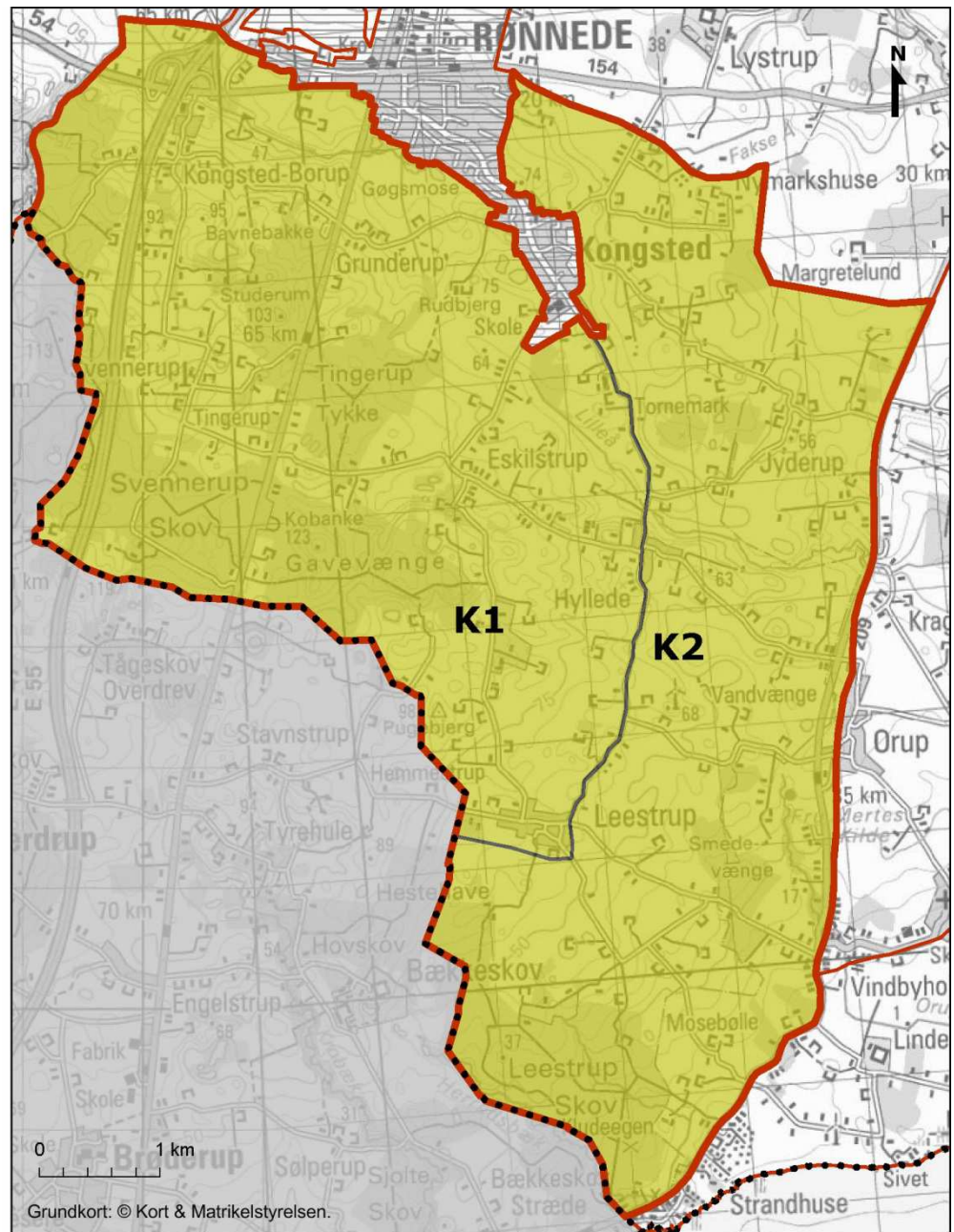
-  Kommunegrænse
-  Landskabs-
karakterområde
-  Særlig visuel
oplevelsesmulighed
-  Oplevelsesrigt
delområde
-  Udsigtskile
-  Oplevelsesrigt
enkeltelement



De særlige visuelle oplevelsesmuligheder og oplevelsesrige delområder i karakterområde 10.

Landskabskarakterens styrke

-  Kommunegrænse
-  Landskabskarakterområder
- Karakterstyrke
-  Karakteristisk



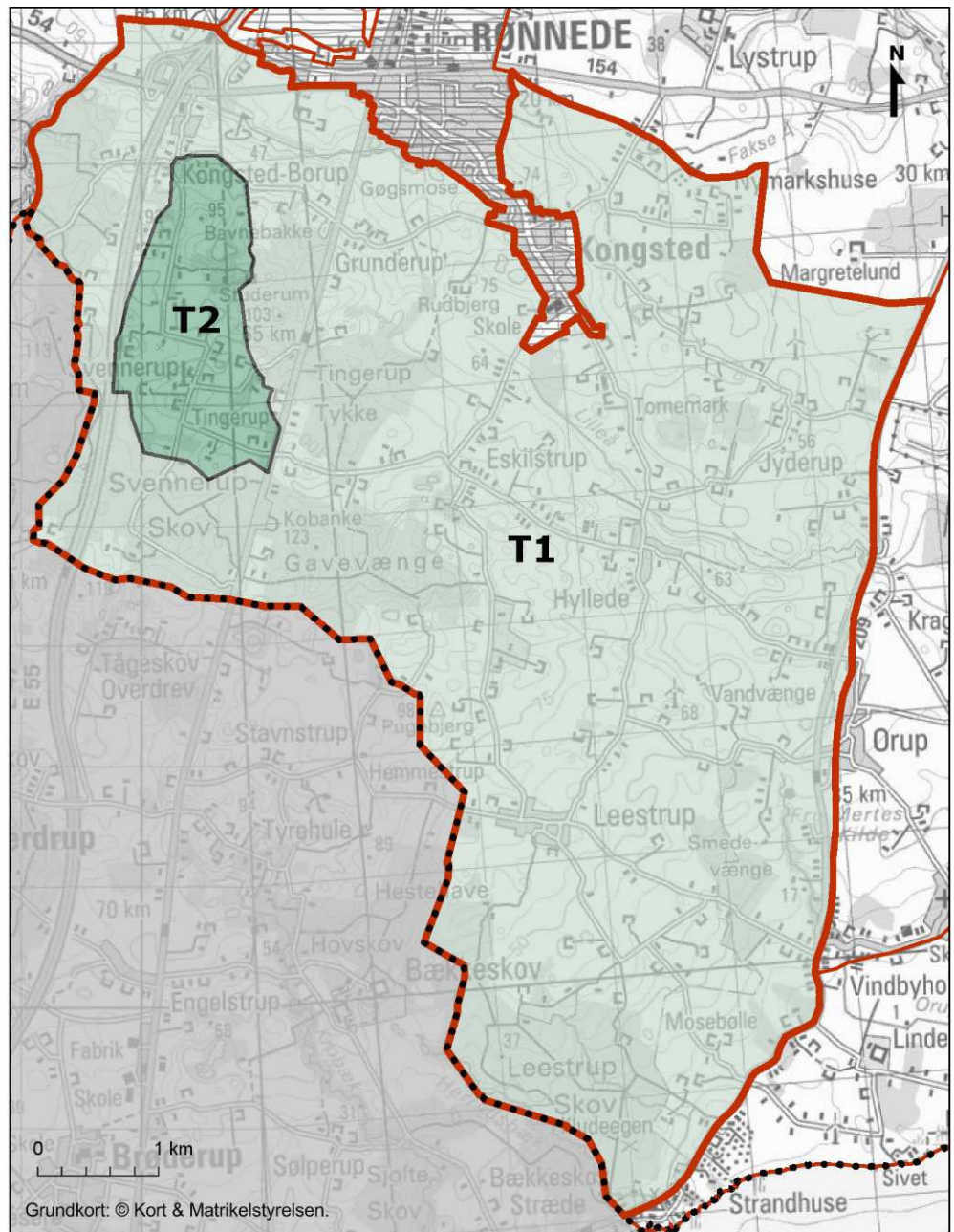
Landskabets karakterstyrke i karakterområde 10.

K1 - Karakteristisk: Landskabet er præget af det kuperede terræn, en del skovområder foruden åbent landbrugsland. I hele karakterområdet er det de samme elementer der går igen, og der er tale om et harmonisk landskab, som ikke har udviklet sig væsentligt. Der er med tiden kommet flere store landbrug, og Kongsted-Rønnede er vokset sammen. Det kuperede terræn er samlende for hele karakterområdet og gør, at der i hele området kan opleves et varieret terræn med mange småsøer og vandhuller i lavninger på markerne.

K2 – Karakteristisk: Det kuperede terræn falder mod både øst og nord og gør, at der fra flere steder kan opnås gode udsigter. Der findes også her mange små søer i de generelt landbrugsmæssigt anvendte områder, der er stort set friholdt for skov.

Landskabskarakterens tilstand

-  Kommunegrænse
-  Landskabskarakterområder
- Tilstand
 -  God
 -  Middel



Landskabskarakterens tilstand i karakterområde 10.

Intakthed -
Middel

Vedligehold -
Middel

Uforstyrthed -
Forstyrret

T1 - Middel tilstand: Landskabet er til dels udviklet i form af landbrugsdriften, hvor der i området ses flere store landbrugsejendomme. Bebyggelsen ligger spredt i det åbne land, og landsbyerne i området er stort set ikke udviklet. Naturgrundlaget har givet grundlag for opdyrkning af den gode omend kuperede morænejord, og derfor ligger landejendomme og landsbyer spredt i det varierede terræn uden egentlig struktur.

Landskabsoplevelsen er nogle steder forstyrret af veje (motorvej og landeveje) og højspændingsledninger, mens landskabet andre steder opleves som uforstyrret.

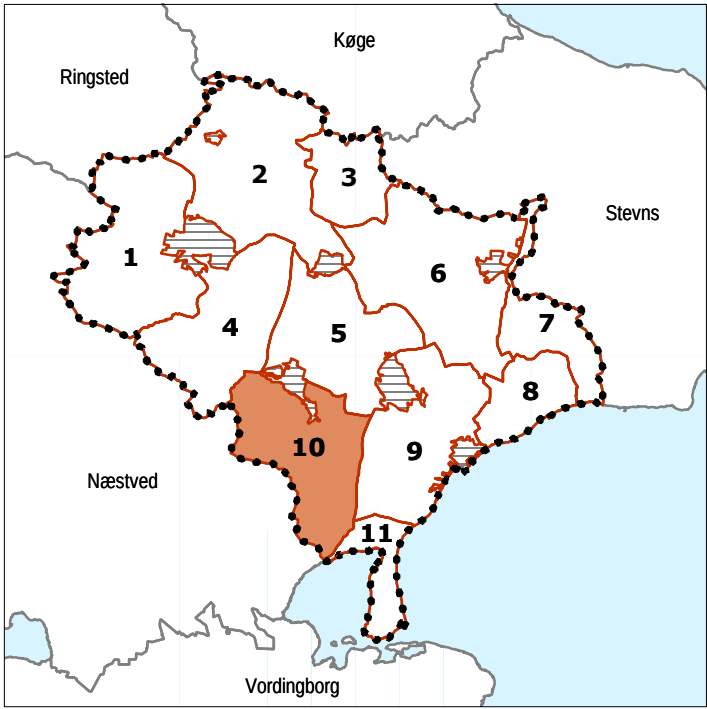
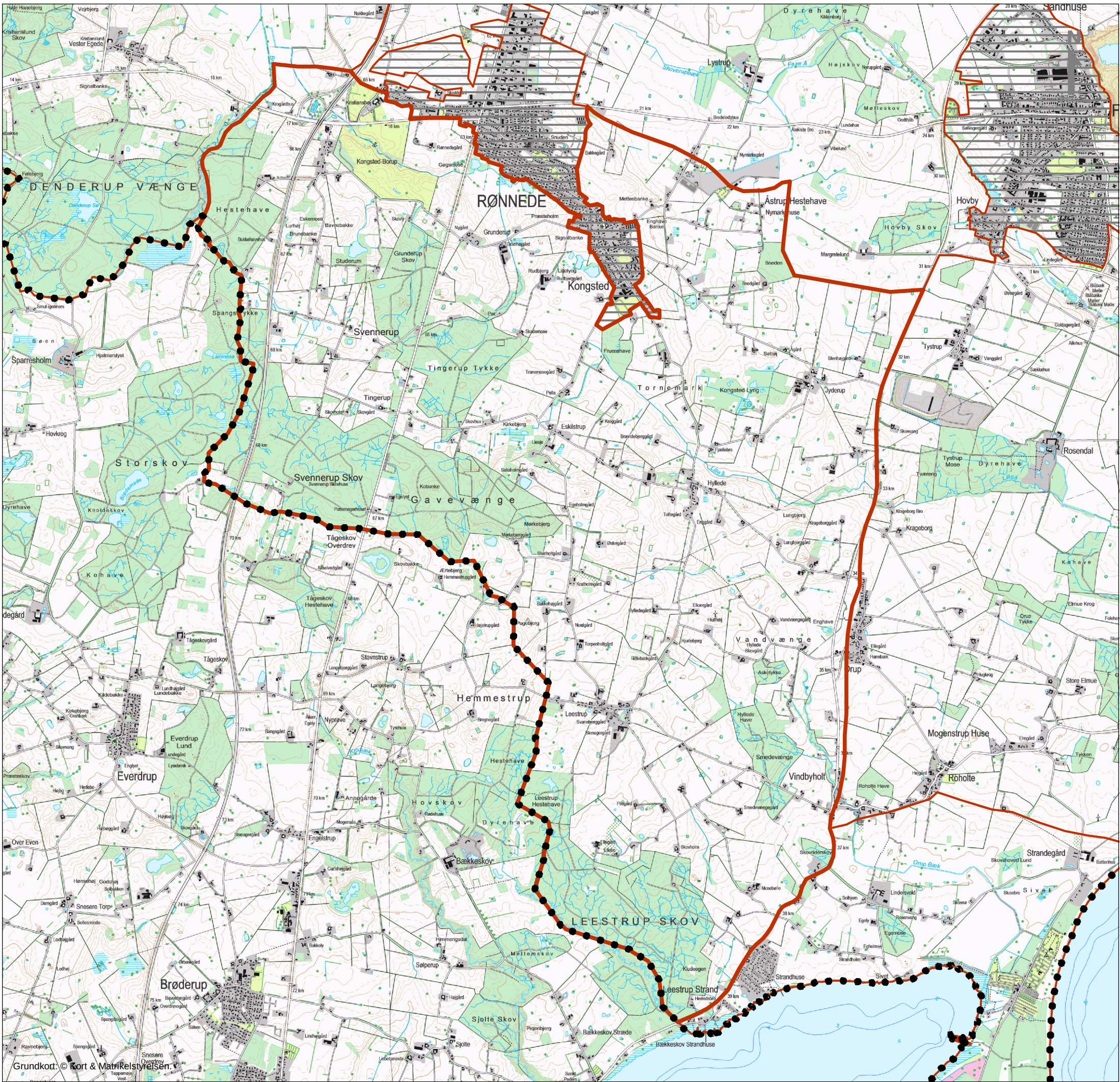
Intakthed -
Middel

Vedligehold -
God

Uforstyrthed -
Uforstyrret

T2 - God tilstand: Landskabet ved Svennerup opleves som mere kompakt end resten af karakterområdet. Der findes en del mindre landejendomme og jorden er flere steder ekstensivt anvendt til græsning og hestefolde. På mange måder fremstår området som et klassisk kuperet landskab, hvor de mange vandhuller og et kuperet terræn har været udfordrende at opdyrke og derfor er udlagt som overdrev og senere til husmandskolonier. Strukturen med de mindre jordlodder opleves som intakt, ligesom de mange småbevoksninger og vandhuller.

Delområdet er forstyrret af nærheden til motorvejen mod vest, men motorvejen opleves på grund af det varierede terræn og afgravning på dele af strækningen, ikke som markant.



Faxe Kommune
Landskabskarakteranalyse

Oversigtskort
Landskabskarakteromr. 10, Hyllede/Leestrup
skovklædte dødis- og landbrugslandskab

O:\A030000\A032185\3_Pdoc\GIS\Kortbilag\Bilag 10-1 Oversigtskort\WOR

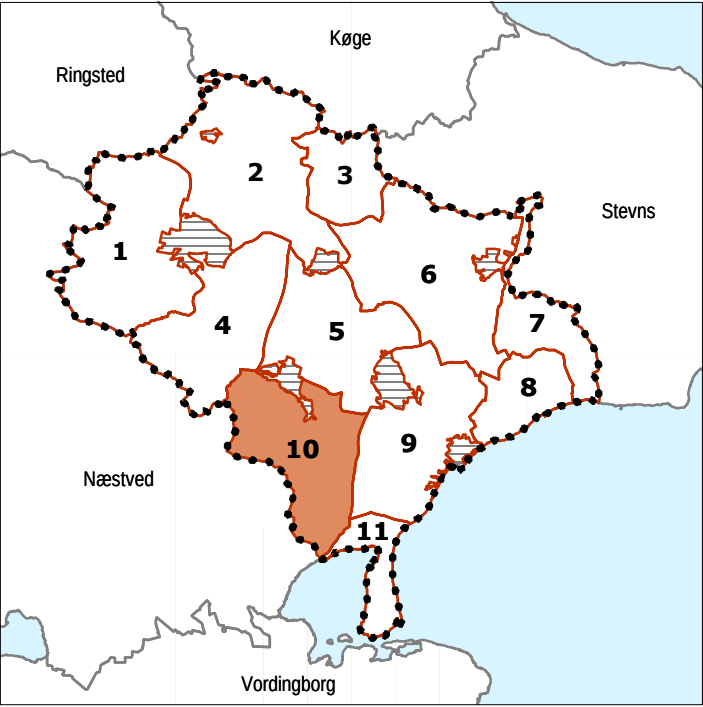
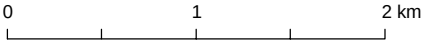
COWI

COWI A/S
Parallevej 2
2800 Kongens Lyngby

Telefon 56 40 00 00
cowi@cowi.dk
www.cowi.dk

ATR nr.:	A032185
Tegn./Udarb.	BJO / LHJN
Kontr.	UVA
Godk.	LHJN
Mål	1:40.000 (A3)
Dato	07. maj 2013

Dokument nr.	Rev.
Bilag 10-1	0



Faxe Kommune
Landskabskarakteranalyse

Høje målebordsblade
Landskabskarakteromr. 10, Hyllede/Leestrup
skovklædte dødis- og landbrugslandskab

O:\A030000\A032185\3_Pdoc\GIS\Kortbilag\Bilag 10-2 Høje målebordsblade.WOR

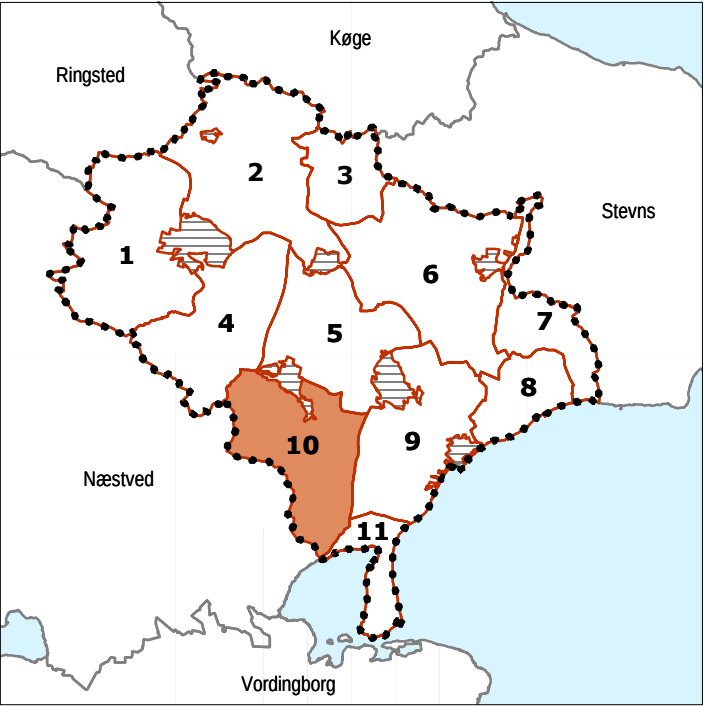
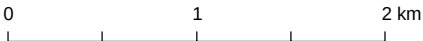
COWI

COWI A/S
Parallevej 2
2800 Kongens Lyngby

Telefon 56 40 00 00
cowi@cowi.dk
www.cowi.dk

ATR nr.:	A032185
Tegn./Udarb.	BJO / LHJN
Kontr.	UVA
Godk.	LHJN
Mål	1:40.000 (A3)
Dato	07. maj 2013

Dokument nr.	Rev.
Bilag 10-2	0



Faxe Kommune
Landskabskarakteranalyse

Lave målebordsblade
Landskabskarakteromr. 10, Hyllede/Leestrup
skovklædte dødis- og landbrugslandskab

O:\A030000\A032185\3_Pdoc\GIS\Kortbilag\Bilag 10-3 Lave målebordsblade.WOR

COWI

COWI A/S
Parallevej 2
2800 Kongens Lyngby

Telefon 56 40 00 00
cowi@cowi.dk
www.cowi.dk

ATR nr.:	A032185
Tegn./Udarb.	BJO / LHJN
Kontr.	UVA
Godk.	LHJN
Mål	1:40.000 (A3)
Dato	07. maj 2013

Dokument nr.	Rev.
Bilag 10-3	0